

Datum raadsvergadering :
Agenda nr. :
Onderwerp : Evaluatie nota 'Verbonden Partijen, zes kaderstellende spelregels'

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. De doelstellingen voor het opstellen van een voor de gemeenten gelijklopende 'nota Verbonden Partijen zes kaderstellende spelregels' te bevestigen;
2. De werkingsduur van de 'nota Verbonden Partijen zes kaderstellende spelregels' te verlengen tot een jaar nadat de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de Staatscourant is gepubliceerd en voor de actualisering van deze nota de kaders te hanteren zoals vastgelegd in dit voorstel;
3. Op basis van de in dit voorstel opgenomen uitgangspunten het gesprek te voeren over de stappen die in afwachting een te actualiseren Nota Verbonden Partijen nu al gezet kunnen worden om de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de verbonden partijen te vergroten door te bezien in hoeverre de raden meer zicht en invloed kunnen hebben op de doelstelling en prestaties van de verbonden partijen.

Inleiding

Op 23 juni 2015 [datum besluit eigen gemeenteraad invoegen] stelde de raad de 'Nota verbonden partijen, zes kaderstellende spelregels' vast. Deze nota werd in 2015/2016 in alle gemeenteraden in West-Brabant gelijklopend vastgesteld. In de nota zijn de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), die 1 januari 2015 van kracht werden, verwerkt. Bij de vaststelling van de nota spraken we af om de werking van de nota na vier jaar te evalueren. Bij brief van 19 juni 2019 informeerden wij u over de aanpak van de evaluatie [datum eigen brief invoegen]. Bij brief van 16 december 2019 informeerde de griffierskring West-Brabant/Tholen de raad over de voortgang van de evaluatie.

Beoogd effect en evaluatie

Met dit voorstel beogen we:

1. De werkingsduur van de 'nota Verbonden Partijen zes kaderstellende spelregels' te verlengen tot een jaar na het publiceren van de wijziging van de Wgr in de Staatscourant;
2. Het vaststellen van uitgangspunten voor het voeren van de dialoog met de raad over het op korte termijn verbeteren van de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de verbonden partijen te vergroten door te bezien in hoeverre de raden meer zicht en invloed kunnen hebben op de doelstelling en prestaties van de verbonden partijen;
3. Afspraken te maken over het daadwerkelijk actualiseren van de 'Nota verbonden partijen, zes kaderstellende spelregels' op basis van:
  1. De uitgevoerde evaluatie van de nota verbonden partijen
  2. De wijziging van de Wgr, die op dit moment bij de Tweede Kamer in behandeling is
  3. Het rapport 'Grip en sturing op Regio West-Brabant, Hoe houden raden grip en sturing op gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant?' (Kohlmann R. en S. Dreef

Berenschot, 28 januari 2019) (zie:

<file:///C:/Users/Presentatie/Downloads/Gemeenteraad%20Breda%20rapport%20Grip%20Oop%20sturing%20Oop%20Regio%20West%20Brabant.pdf>)

4. Het in dit voorstel opgenomen handelingsperspectief

Argumenten

1.1. De doelstellingen zoals opgenomen in de Nota Verbonden Partijen zijn onverkort actueel

Het (regiobreed) hanteren van de 'nota Verbonden Partijen, zes kaderstellende spelregels' heeft als doel het bewerkstelligen van een betere beheersbaarheid van verbonden partijen en vergroting van de betrokkenheid en de invloed van de raden. Dit om te zorgen dat de verbonden partijen op een doelmatige en doeltreffende manier hun bijdrage leveren aan het realiseren van de strategische doelen die de gemeenteraden nastreven.

Het evaluatieverslag laat zien dat deze doelstelling onverkort actueel is. Uit het evaluatieverslag blijkt dat de nota een goede structuur biedt voor de stroomlijning van de planning & control cyclus (P&C-cyclus). Echter de nota biedt onvoldoende handvatten om met elkaar het gesprek aan te gaan over de mate waarin een verbonden partij bijdraagt aan het realiseren van de strategische doelen van de gemeente en (daar waar dit van toepassing is) het te voeren en gevoerde beleid van de verbonden partij. Bij eventuele aanpassing van de nota klinkt de roep het vooral praktisch en niet al te formeel te houden en meer de dialoog aan te gaan over de inhoud en de uitvoering van de werkzaamheden. Voor wat betreft de toepasbaarheid van de nota, is tijdens de evaluatie bovendien gebleken dat 'de verbonden partij' niet bestaat.

Op basis hiervan concluderen wij dat we, in afwachting van de aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de structuur die de raden hebben vastgesteld in de zes spelregels dient te worden gehandhaafd maar dat we al wel moeten gaan investeren in de cultuuraspecten. Dit om de dialoog over de bijdragen van de verbonden partijen aan de strategische doelen van de gemeente te verbeteren. Hieronder gaan we op dit handelingsperspectief nader in. Ook gaan we met de raad het gesprek aan over de betrokkenheid die de raad wil hebben bij de verschillende verbonden partijen. Het is namelijk een groot verschil of een verbonden partij een organisatie is die zich enkel bezighoudt met de bedrijfsvoering op een bepaald terrein of dat sprake is van een verbonden partij met ook (meer) beleidsmatige taken. Daar waar het puur gaat om bedrijfsvoering zal de sturing gericht zijn op doelmatigheid, doeltreffendheid en de kwaliteit van de dienstverlening. Daar waar beleidsvorming aan de orde is, zal naast doelmatigheid, doeltreffendheid en de kwaliteit van de dienstverlening vooral ook gekeken worden naar de mate waarin de verbonden partij bijdraagt aan de door de raad gestelde strategische doelen.

2.1. Binnen een jaar na publicatie van de wijziging van de Wgr leggen we een voorstel tot vaststelling van en implementatiestrategie voor een regionaal eensluitende geactualiseerde nota verbonden partijen ter vaststelling aan de gemeenteraad voor

Het is noodzakelijk om als gemeente te beschikken over een actuele nota Verbonden Partijen. We stellen voor om, in afwachting van de wijziging van de Wgr, de werkingsduur van de huidige nota te

verlengen. Dit om te voldoen aan de voorwaarde zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) om een visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen te hebben.

Op 1 juli 2020 bood minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het voorstel tot wijziging van de Wgr aan de Tweede Kamer aan. De voorgestelde wijzigingen zijn grofweg in te delen in drie categorieën:

1. Versterken van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
2. Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
3. Verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

In de bijlage lichten we deze voorstellen nader toe.

Op dit moment is het nog niet duidelijk wanneer de wijziging van de Wgr in de Staatscourant wordt gepubliceerd. Het is echter wel van belang dat de actualisering van de nota verbonden partijen zo snel als mogelijk na publicatie wordt doorgevoerd en geïmplementeerd. Daarom stellen we voor om een voorstel tot actualisering en implementatie van de nota verbonden partijen binnen een jaar na publicatie van de wijziging van de Wgr aan de raad ter vaststelling aan te bieden.

Er is een aantal verbonden partijen dat een groter werkgebied heeft dan de regio West-Brabant. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. We gaan in overleg met de regio Midden-Brabant bezien of we een geactualiseerde nota verbonden partijen voor heel West- en Midden-Brabant gelijkloidend kunnen opstellen.

3.1 Het verbeteren van de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de verbonden partijen (door te bezien in hoeverre de raden meer zicht en invloed kunnen hebben op de doelstelling en prestaties van de verbonden partijen) vraagt niet om ingrepen in de structuur maar in de cultuur

Wij stellen u voor de conclusies en aanbevelingen zoals weergegeven in het evaluatieverslag (zie pagina's 10 tot en met 16) te onderschrijven. Hieruit blijkt dat de structuur op dit moment voldoet maar dat in afwachting van de aanpassing van de Wgr het sterk gewenst is om nu al te werken aan de cultuuraspecten zoals die zijn benoemd in de evaluatie. Ter nadere concretisering stellen we, mede op basis van het voorstel tot wijziging van de Wgr, aanvullend de volgende kaders voor deze cultuuraanpassing voor:

1. Bepaal als raad voor elke verbonden partij waaraan we als gemeente deelnemen op basis van het risicoprofiel (zie pagina 6 van de nota verbonden partijen, zes kaderstellende spelregels) of het basispakket, het pluspakket of het risicopakket van toepassing is en spreek voor de verbonden partijen waarvoor het risicopakket op van toepassing is af hoe monitoring vanuit de raad plaatsvindt. Dit kan door het aanwijzen van raadsrapporteurs maar ook door tijdens de raadsvergaderingen op een nader te bepalen aantal keren met de verantwoordelijk portefeuillehouder de dialoog te voeren over doelmatigheid, doeltreffendheid, kwaliteit van dienstverlening en bijdrage aan de strategische doelen van de gemeente;

2. Voorkom dat de nota Verbonden Partijen vatbaar is voor interpretatie. Daarom maken we, in aanvulling op de nota Verbonden Partijen, met iedere verbonden partij op regionaal niveau aparte werkafspraken en houden daarbij rekening met:
  - Het al dan niet wettelijk verplicht zijn van de samenwerking;
  - Het type verbonden partij (beleidsmatig, beleidsmatig en uitvoerend of enkel uitvoerend);
  - De taken van de verbonden partij;
  - Het al dan niet regio overschrijdende karakter van de verbonden partij;
3. In de te maken werkafspraken leggen we in ieder geval afspraken vast over:
  - Het type informatie (niet alleen op het gebied van planning & control maar ook inhoudelijk) dat door de gemeente gewenst wordt en de frequentie waarin en de wijze waarop deze verstrekt wordt;
  - De manier en het moment waarop informatie wordt aangeboden;
  - De inhoudelijke (lokale) duiding die van het college verwacht mag worden bij de informatie die van een verbonden partij wordt ontvangen;
  - De informatie die het meerjaren(beleids)plan in ieder geval moet bevatten en de periode die dit plan beslaat. Het meerjaren(beleids)plan en de op basis van dit plan behaalde resultaten vormen de basis voor de evaluatie van de samenwerking en de te maken afspraken voor de toekomst. Onderdeel van deze evaluatie is het geven van een antwoord op de vraag of de gekozen vorm van samenwerking nog steeds de meest geëigende is om tot de resultaten te komen die door de samenwerkende partners gewenst worden.

Hiermee zorgen we ervoor dat tussen gemeenten en verbonden partij duidelijk wordt wat we van elkaar mogen verwachten. Ook liggen hiermee duidelijke afspraken tussen raad en college vast, ieder vanuit hun eigen rol;
4. Bespreek met elkaar (als raden onderling en als raad met het college) de manieren waarop de raden meer aan de voorkant betrokken kunnen en willen worden bij verbonden partijen;
5. We onderzoek per verbonden partij hoe de gemeenteraden geïnformeerd willen worden en hoe de verbonden partijen dit uit kunnen voeren. We leggen de resultaten van dit onderzoek vast in de hiervoor onder 3 genoemde werkafspraken per verbonden partij.
6. Onderzoek samen (dus zowel met het college als met de colleges en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten) per verbonden partij of de raadsparticipatie zoals opgenomen in het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wgr draagvlak heeft. De resultaten van dit onderzoek verwerken we in de te actualiseren gemeenschappelijke regelingen.

Aanvullend op deze cultuuraspecten, waaraan we nu al gaan werken, stellen we het volgende kader voor de actualisering van de nota verbonden partijen voor:

Concretiseer in de nota de passages over 'mogelijke invulling' (zie pagina's 4, 5, 7, 8, 9 en 10). Is deze invulling flexibel, leg die dan vast in de te maken werkafspraken per verbonden partij (zie hierboven). Is deze invulling niet flexibel, leg deze dan vast in de nota en wanneer deze op basis van de in

voorbereiding zijnde aanpassing van de Wgr in de gemeenschappelijke regeling thuishoren, in de te actualiseren gemeenschappelijke regeling zelf.

Met bovenstaande kaderstelling op basis van de evaluatie, alsmede de nadere concretisering hiervan, geven we invulling aan het verbeteren van de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de verbonden partijen, door te bezien in hoeverre de raden meer zicht en invloed kunnen hebben op de doelstelling en prestaties van de verbonden partijen, met respect voor ieders rol.

Bij brief van 7 februari 2019 ontving de raad het rapport 'Grip en sturing op Regio West-Brabant, Hoe houden raden grip en sturing op gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant?' (Kohlmann R. en S. Dreef Berenschot, 28 januari 2019). Dit rapport, opgesteld in opdracht van de raden in West-Brabant, geeft een beeld van de gemeenteraden binnen de RWB en doet aanbevelingen om de politiek-bestuurlijke betrokkenheid op de RWB te verbeteren. De bovenstaande kaderstelling op basis van de evaluatie, alsmede de nadere concretisering hiervan gebruiken we ook om invulling te geven aan het (nader) uitwerken van de aanbevelingen zoals die zijn opgenomen in het rapport 'Grip en sturing op Regio West-Brabant'. De aanbevelingen in dit rapport zijn specifiek gericht op de RWB en verwerken we daarom uiteraard in de werkafspraken met de RWB. Overigens zijn in het rapport ook aanbevelingen opgenomen die breed toepasbaar zijn voor verbonden partijen. Deze breed toepasbare aanbevelingen verwerken we in de werkafspraken met de diverse verbonden partijen.

Alternatieven/varianten [een aantal gemeenten heeft dit kopje standaard in het model raadsvoorstel staan. Indien gemeenten geen alternatieven/varianten in beeld brengen dan kan de onderstaande passage vervallen]

Alleen kennis te nemen van het 'evaluatieverslag kaderstellende spelregels verbonden partijen'

Uiteraard is het mogelijk om alleen kennis te nemen van het evaluatieverslag. Nadeel van deze optie is dat er dan (mogelijk) niets gebeurt met de conclusies en aanbevelingen. Juist het uitwerken van de conclusies en aanbevelingen biedt de gemeenteraden in West-Brabant de mogelijkheid om zowel de bevindingen van de evaluatie als de wijzigingen van de Wgr te verwerken in een te actualiseren nota verbonden partijen en hiermee hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol ten opzichte van verbonden partijen te versterken.

Actualisering van de nota verbonden partijen kan ook plaatsvinden op basis van alleen de resultaten van de uitgevoerde evaluatie

De actualisering van de nota verbonden partijen kan plaatsvinden op basis van de resultaten van deze evaluatie. Nadeel hiervan is dat wederom een actualisering van de nota aan de orde is nadat de aanpassing van de Wgr van kracht wordt. Het tweemaal relatief kort na elkaar actualiseren van de

nota verbonden partijen achten wij niet wenselijk. Dit is namelijk niet efficiënt en effectief en leidt (mogelijk) tot onduidelijkheid bij alle betrokkenen.

Actualisering van de nota verbonden partijen kan ook later plaatsvinden

Er kan ook gekozen worden om de huidige nota nogmaals een werkingsduur van vier jaar te geven.

Dit vinden wij niet wenselijk omdat:

- Dit geen recht doet aan de uitgevoerde evaluatie en de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen;
- Zo snel als mogelijk ingespeeld moet worden op de verruimde mogelijkheden voor kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging die het wetvoorstel voor de aanpassing van de Wgr biedt.

Kanttekeningen en risico's

Het actualiseren van de nota verbonden partijen kun je niet alleen als raad van Etten-Leur [eigen gemeentenaam invoegen]. Om effectief en efficiënt te zijn in het stellen van kaders voor en het controleren van verbonden partijen is het noodzakelijk dat de gemeenteraden in West-Brabant en bij voorkeur ook Midden-Brabant een gelijklopende nota verbonden partijen vaststellen. Bovendien leidt dit voor de verbonden partijen tot eenduidigheid in de kaderstelling en de controle wat onnodige bureaucratie voorkomt en efficiënt werken mogelijk maakt.

Toelichting

Juridisch

Het kader voor het opstellen van een nota verbonden partijen ligt vast in de financiële verordening van de gemeente [aangeven waar dit binnen de eigen gemeente is vastgelegd]. Het functioneren van verbonden partijen is slechts voor een deel aan wettelijke regels gebonden, namelijk voor zover verbonden partijen zijn aan te merken als Gemeenschappelijke Regelingen (GR). Voor die deelverzameling samenwerkingsverbanden geeft de Wgr kaders aan voor o.m. de status van samenwerking, inrichting van samenwerkingsverbanden, financiële huishouding en verantwoording daarover en de wijze van evaluatie.

In dit voorstel leggen we ook afspraken vast om de aanbevelingen uit het evaluatieverslag, die niet geborgd zijn in de (gewijzigde) Wgr, te vertalen naar concrete actualisering van de nota verbonden partijen. Hiermee worden deze aanbevelingen ook echt ingebed in de werkwijze van de gemeente (en de samenwerkingspartners binnen de verbonden partijen).

Financieel

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan voorliggend voorstel. De kosten voor het de evaluatie zijn conform afspraak naar rato van het aantal inwoners omgeslagen over de

samenwerkende gemeenten in West-Brabant. In de begroting 2020 zijn de hiervoor benodigde middelen opgenomen.

Personeel

Het opstellen van een geactualiseerde nota verbonden partijen vindt in regionaal verband plaats waarbij zowel ambtenaren als griffies vanuit de regio betrokken zijn. De betrokken ambtelijke organisaties en griffies hebben hiervoor ruimte in hun werkplan beschikbaar.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Planning

Na besluitvorming door de raad vindt op basis van de resultaten van de evaluatie en het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wgr de actualisering van de nota verbonden partijen plaats. De exacte planning van de actualisering stemmen we af op de planning van de behandeling van het wetsvoorstel voor de aanpassing van de Wgr. **Het conceptvoorstel voor de actualisering van de nota verbonden partijen bespreken we met het lokaal raadsledenplatform regionale samenwerking [hier invullen op welke wijze/met welk gremium het concept van de actualisering van de nota verbonden partijen lokaal wordt besproken].** Ook bieden we de verbonden partijen de mogelijkheid om hun zienswijze te geven op het concept van de geactualiseerde nota verbonden partijen. De ontvangen zienswijzen worden uiteraard voorzien van een onderbouwde reactie. We streven ernaar om binnen een jaar nadat de wijziging van de Wgr in de Staatscourant is gepubliceerd, het voorstel voor de actualisering van de nota verbonden partijen ter behandeling aan de raad aan te bieden.

Op 3 september vond de procedurevergadering van de Tweede Kamer plaats. Besloten werd dat fracties tot 29 oktober inbreng kunnen leveren voor het verslag. Op 2 november bracht de vaste kamercommissie voor Binnenlandse Zaken haar verslag van bevindingen uit naar aanleiding van het voorbereidend onderzoek. [NB desgewenst kan de planning na de datum van afronding van dit voorstel (12-11-2020) nader worden gedetailleerd]

Communicatie en participatie

Over het plan van aanpak voor de evaluatie en de voortgang van de uitvoering hiervan informeerden wij de raad schriftelijk. Zoals aangegeven in het plan van aanpak is het voorstel regionaal voorbereid. De evaluatie is uitgevoerd door mevrouw A. van Alphen. Begeleiding vond op ambtelijk niveau plaats door de gemeentesecretarissen van Bergen op Zoom en Steenbergen (namens de kring van gemeentesecretarissen West-Brabant) en de griffiers van de gemeenten Bergen op Zoom, Breda,

Etten-Leur en Woensdrecht (namens de griffierskring West-Brabant). Bestuurlijke begeleiding vond plaats door de burgemeesters van Breda, Woensdrecht en Zundert.

Voor het actualiseren van de nota Verbonden Partijen blijven voornoemde ambtelijke en bestuurlijke begeleidingscommissie actief. De daadwerkelijke actualisering van de nota Verbonden Partijen wordt uitgevoerd door een groep vakambtenaren uit de diverse gemeenten in West-Brabant.

Het besluit van de raad over dit voorstel wordt via de daarvoor geëigende kanalen kenbaar gemaakt.

Bijlagen

Ontwerp raadsbesluit

Evaluatieverslag kaderstellende spelregels verbonden partijen inclusief bijlagen

Nota 'Verbonden Partijen, zes kaderstellende spelregels'

Samenvatting wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen

... [datum] ... [plaats]

Burgemeester en wethouder

Bijlage: Samenvatting wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli bood minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het voorstel tot wijziging van de Wgr aan de Tweede Kamer aan. Op 3 september beslist de Tweede Kamer over de procedure die gevolgd wordt bij de behandeling van dit wetsvoorstel.

De voorgestelde wijzigingen zijn grofweg in te delen in drie categorieën:

1. Versterken van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
2. Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
3. Verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

Onderstaand lichten we de voorstellen nader toe.

Ad1 Om de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen te versterken stelt het kabinet de volgende wijzigingen van de Wgr voor:

- a. Een verruiming van de mogelijkheden voor het indienen van zienswijzen. Op dit moment kunnen gemeenteraden alleen zienswijzen indienen op de ontwerpbegroting. Het wetsvoorstel voegt hieraan twee mogelijkheden toe, te weten:
  - Een zienswijzeprocedure bij het treffen van een regeling, waarbij onder het treffen van een regeling mede wordt verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling;
  - Een zienswijzeprocedure omtrent besluiten. Hiermee creëert het kabinet de verplichting om in de gemeenschappelijke regeling om afspraken vast te leggen in de gemeenschappelijke regeling over welke besluiten door het bestuur van de regeling een zienswijze moet worden gevraagd aan de gemeenteraden.
- b. De mogelijkheid tot het instellen van een regionale gemeenschappelijke adviescommissie. Dit betreft een nieuwe commissie, waarin raadsleden zitting hebben, die op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten wordt ingesteld door het algemeen bestuur van een openbaar lichaam. Met de gemeenschappelijke adviescommissie wordt beoogd dat de raden in een vroegtijdig stadium betrokken kunnen worden bij voorgenomen besluiten door het bestuur van de regeling.
- c. Afspraken over participatie in de gemeenschappelijke regeling
Bij gemeenschappelijke regelingen kunnen taken en bevoegdheden met grote maatschappelijke relevantie zijn belegd. Op gemeentelijk niveau kan bijvoorbeeld via inspraak bij de raad door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties aandacht voor een bepaald onderwerp worden gevraagd. Die mogelijkheid bestaat niet wanneer een bevoegdheid of taak bij een gemeenschappelijke regeling is belegd, tenzij de regeling een procedure voor inspraak bevat. Deze wijziging ziet erop dat in elke regeling wordt afgesproken hoe om te gaan met participatie.
- d. Actieve informatieplicht
Met deze wijziging wordt geregeld dat het bestuur van een gemeenschappelijke regeling een actieve informatieplicht heeft omtrent hetgeen in een regeling speelt. Daarmee is deze bepaling vergelijkbaar met de actieve informatieplicht van het college aan de gemeenteraad,

zoals nu is neergelegd in de Gemeentewet. Deze verplichting richt zich niet alleen op informatie over te nemen besluiten, maar betreft alles dat de raad behoort te weten om zijn taak goed te kunnen vervullen.

- e. Extra vergoeding voor gemeenteraadsleden die lid worden van een gemeenschappelijke onderzoekscommissie en een gemeenschappelijke adviescommissie zoals hiervoor beschreven onder b.

Ad 2 Het kabinet stelt in het wetsvoorstel voor de volgende aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden in te voeren:

- f. Recht van onderzoek

Dit voorstel versterkt de controlemogelijkheden van gemeenteraden op gemeenschappelijke regelingen, doordat het functioneren van de gemeenschappelijke regeling als geheel kan worden onderzocht door een gezamenlijk door de deelnemende raden in te stellen gemeenschappelijke onderzoekscommissie. Net als in de Gemeentewet wordt gesproken over een onderzoekscommissie en recht van onderzoek, ook wel aangeduid als recht van enquête.

- g. Lokale rekenkamers

Met deze wijziging wordt de mogelijkheid voor lokale rekenkamers, waaronder gezamenlijke rekenkamers, om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling verduidelijkt. Gebleken is dat in de praktijk onduidelijkheid bestond over de vraag of rekenkamers deze mogelijkheid op grond van de huidige wet al hebben. Ook is toegevoegd dat een rekenkamer de andere rekenkamers van de deelnemers informeert op het moment dat een dergelijk onderzoek wordt ingesteld. Overigens was in de nota verbonden partijen al een passage opgenomen om bovenstaande onduidelijkheid weg te nemen en rekenkameronderzoek naar gemeenschappelijke regelingen mogelijk te maken.

Ad 3 Het kabinet stelt in het wetsvoorstel de volgende verbeteringen voor ten aanzien van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling:

- h. Afspraken over evaluatie in de gemeenschappelijke regeling

Met dit voorstel wordt een verplichting gecreëerd om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. Om te voorkomen dat dit voorstel leidt tot onnodige administratieve lasten voor de deelnemende partijen, kiest het kabinet er niet voor om wettelijk voor te schrijven waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze. Er kan dus ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad mee dient in te stemmen. Overigens anticipeerde de nota verbonden partijen ook al op dit punt.

- i. Aanpassen regels gevolgen uittreding

Hoewel artikel 9 van de Wgr al verplicht om bij een voor onbepaalde tijd ingestelde gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over het regelen van de gevolgen van de uittreding, laat de praktijk zien dat veel problemen worden ervaren ten gevolge van de uittreding. Dat komt omdat in de regeling vaak wordt volstaan met de afspraak dat in geval van uittreding het (algemeen) bestuur de uittreedvoorwaarden vaststelt. Om hier een einde aan te maken, wordt voorgesteld artikel 9 van de Wgr aan te scherpen met een bepaling over de reikwijdte van de afspraken die moeten worden gemaakt over het regelen van de gevolgen van de uittreding, zodat niet langer volstaan kan worden met een vaststelling door

het (algemeen) bestuur. Toegevoegd is dat in ieder geval afspraken moeten worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

j. Veranderingen in de begrotingscyclus

Hiermee wordt beoogd dat de begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen beter aansluit op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden makkelijker wordt te overzien wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de ontwerpbegroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later. Dit gebeurt door drie wijzigingen:

- De kadernota moet voor 30 april naar gemeenteraden worden gestuurd in plaats van 15 april;
- De begroting van een regeling moet uiterlijk 15 september naar gedeputeerde staten worden gestuurd in plaats van 1 augustus; en
- De ontwerpbegroting moet uiterlijk 12 weken voor 15 september voor een zienswijze aan gemeenteraden aangeboden worden, in plaats van 8 weken.